

Recensie Reiken naar de hemel geschreven door Bastiana Hartogsveld

Ik moet eerlijk bekennen, de titel stootte mij af. Als longkankerpatiënt wil ik helemaal niet naar de hemel reiken en heb ik geen zin in verhalen over ziekte.

Maar de korte inhoudsopgave geschreven door Wanda de Kanter, longarts in het Antoni van Leeuwenhoek, (de longarts van Bastiana) was zo uitnodigend dat ik het toch ben gaan lezen.

En ik moet zeggen met plezier. Het is prettig liefdevol geschreven. Het gaat ook over haar ziekte longkanker, maar nog veel meer over haar leven.

Herinneringen aan haar jeugd worden afgewisseld met het ziek zijn. Ik heb daardoor het boek in een keer uitgelezen.

Ze groeit op in een armoedig arbeidersgezin, geboren in de oorlog met een moeder die psychisch erg onstabiel is en een vader die in zijn jeugd zelf veel is geslagen en dat helaas ook weer zijn kinderen aandoet. Als enige in het gezin mag ze naar het Lyceum. Als kind betekent de hemel en god voor haar blijdschap, maar ze komt er helaas achter dat het vaak over de zonde gaat.

Ze geeft een mooi inkijkje in haar leven, waarbij ze als krachtige vrouw, oma, het leven zin probeert te geven en veel troost haalt uit de natuur, muziek en haar gezin.

Wat betreft het proces van longkanker, in een kort zinnetje weet ze heel herkenbaar de ellende, de knok aan te geven, zonder dat je in al die ellende verzandt als lezer. Voor mij werkte het heel herkenbaar. Ze staat positief in het leven, maar heeft ook haar wanhoop, lichamelijke ellende. Dat maakt het boek voor mij waardevol. Je voelt je als lezer met longkanker erkent in je up en downs. Gewoon willen doorleven, niet toegeven aan je moeheid.

Zinnetjes als: Zijn we niet allemaal uiteindelijk terminaal. Hoe lang kan je bang zijn zonder dat er iets gebeurt?

Op een vreemde manier voelde ik me getroost door het boek.

Ingrid van Berkel